

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA- 4100-03-04/12
P/12/001

Warszawa, dnia 06 kwietnia 2012 r.

**Pan
Tadeusz Koryś
Starosta Powiatu Sochaczewskiego**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Sochaczewie zwanym dalej „Starostwem”, kontrolę powiązania budżetu jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami, prawidłowość planowania i realizacji wybranych dochodów i wydatków budżetowych Powiatu, związanych z wykonywaniem zadań finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z dotacji celowych i środków z budżetu Unii Europejskiej.

1. W badanym okresie dokumentację systemu kontroli zarządczej w Starostwie stanowił przede wszystkim zbiór procedur wewnętrznych dotyczących m.in. udzielania zamówień publicznych (powyżej 14 tys. euro oraz procedur udzielania tych zamówień poniżej tej kwoty) i polityki rachunkowości oraz zakresy czynności pracowników, w których ujęto m.in. zagadnienia dotyczące prowadzenia ewidencji dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, egzekucją i windykacją należności z tego tytułu oraz gospodarką nieruchomościami Skarbu Państwa. Funkcjonujący w Starostwie system kontroli zarządczej nie był jednak w pełni skuteczny i efektywny, gdyż nie zapewnił ujawnienia i wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie m.in. planu kont budżetu Powiatu w Sochaczewie. Nieprawidłowość w tym zakresie i jej konsekwencje

¹ Dz. .U. z 2012, poz. 82 ze zm.

ujawniła dopiero kontrola NIK. W 2011 w Starostwie i jednostkach organizacyjnych Powiatu prowadzony był audyt wewnętrzny, stosownie do postanowień art. 274 ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych².

2. Zastrzeżenia NIK dotyczą planowania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Sporządzone w dniu 28 lutego 2011 r. plan finansowy powiatu nie uwzględniał planowanych kwot dochodów związanych z realizacją zadań zleconych, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa, co stanowiło naruszenie art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Ponadto do jednostek podległych nie została przekazana informacja w zakresie kwot dochodów związanych z realizacją zadań zleconych, zawartych w informacjach Wojewody Mazowieckiego.

Prawidłowo Starostwo wykonywało zadania w zakresie pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań zleconych. W 2011 r. dochody z tego tytułu wynosiły 1 757,3 tys. zł, co stanowiło 158 % planowanych (1 110,6 tys. zł). Z kwoty tej, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³ oraz art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁴, na rzecz Powiatu potrącono kwotę 438,7 tys. zł. Pozostałe dochody należne budżetowi państwa w łącznej kwocie 1 318,6 tys. zł przekazano na rachunek Wojewody Mazowieckiego w terminach wynikających z art. 255 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Kwoty wykazane w analizowanych sprawozdaniach jednostkowych Starostwa Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za I i IV kwartał 2011 r. były zgodne z danymi w ewidencji księgowej. Zastrzeżenia NIK budzi fakt, że w kwartalnych sprawozdaniach jednostkowych Starostwa Rb-27ZZ za 2011 r. ujmowano dane w kolumnie „Dochody potrącone przez jednostkę samorządu terytorialnego”, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵.

3. Zaległości w realizacji dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami na koniec 2011 r. wyniosły 389,4 tys. zł i w całości dotyczyły opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa (§ 0470).

NIK negatywnie ocenia, że w ewidencji księgowej Starostwa nie były ewidencjonowane zaległości z tytułu odsetek od nie uiszczenia opłat, a tym samym nie były one wykazywane w kwartalnych sprawozdaniach Rb-27ZZ za 2011 rok. Ustalono, że odsetki od należności, ujmowano w księgach rachunkowych jedynie w momencie ich zapłaty – w myśl zapisu pkt 13 załącznika Nr 1 pn. „*Metody wyceny aktywów i pasywów w ciągu roku i na dzień bilansowy oraz ustalania wyniku finansowego*” do zarządzenia w sprawie ustalenia dokumentacji

² Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

przyjętych zasad rachunkowości dla Starostwa Powiatowego w Sochaczewie⁶ – co było niezgodne z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

W trakcie kontroli NIK, w dniu 22 marca 2012 r., przyjęto nową politykę rachunkowości w Starostwie⁷, której zapisy są zgodne z w/w przepisem. Ponadto Starosta Sochaczewski oraz Skarbnik Powiatu zobowiązali się, iż na dzień 31 marca 2012 r. należności z tytułu odsetek od zaległości zostaną naliczone i ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ za I kwartał 2012 r.

W Starostwie w stosunku do wszystkich 38 dłużników posiadających zaległości na łączną kwotę 389,4 tys. zł, podejmowano działania windykacyjne. Do dłużników wysyłane były wezwania do zapłaty oraz kierowano pozwy na drogę postępowania sądowego. W wyniku działań podjętych w 2011 r. wyegzekwowano kwotę 1,4 tys. zł.

4. NIK, ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Powiat środków z dotacji celowych otrzymanych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. W 2011 r. z otrzymanych dotacji w kwocie 6 663,0 tys. zł, wykorzystano 6 656,4 tys. zł tj. 99,9%. Niewykorzystane dotacje w kwocie 6,6 tys. zł (na zadania z zakresu ochrony zdrowia - 6,5 tys. zł i z zakresu nadzoru budowlanego – 0,1 tys. zł), zwrócono na rachunek Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie określonym w art. 168 ustawy o finansach publicznych. Największe kwoty dotacji wydatkowano m.in. na bieżącą działalność Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej (w kwocie 3 520,0 tys. zł) oraz na opłacenie składek zdrowotnych w kwocie 2 085,0 tys. zł. przez Powiatowy Urząd Pracy za osoby bezrobotne nie posiadające uprawnień do zasiłków lub stypendiów. Kontrola wydatków w kwocie 150,0 tys. zł poniesionych na realizację trzech zadań zleconych wykazała, że środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, prawidłowo zaksięgowane oraz terminowo rozliczone (w kwocie 85,0 tys. zł na zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, w łącznej kwocie 65,0 tys. zł na prace geodezyjno-kartograficzne – założenie szczegółowej osnowy wysokościowej III klasy na obszarze Powiatu).

Ustalono, że ostatnią, kompleksową aktualizacją opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa przeprowadzoną 2007 r. (z mocą obowiązującą od 2008 r.), objęto 340 działek, tj. 88 % działek ewidencyjnych Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym (387 działek), znajdujących się w ewidencji Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Starostwa. Aktualizacja opłat pozostałych 47 działek miała miejsce w 2000 r. (z mocą obowiązującą od 2001 r.).

NIK zwraca uwagę, że wartość 20 działek zlokalizowanych w 5 obrębach miasta Sochaczewa, ustalona na podstawie operatów szacunkowych z 2000 r., i przyjęta do naliczania opłat z dniem 1 stycznia 2001 r., kształtuje się na poziomie od 2,30 zł/m² (obręb Wschód) do 47,0 zł/m² (obręb Centrum) podczas gdy, zgodnie z informacją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sochaczewie, średnie ceny gruntów na terenie tych 5 obrębów wynoszą od 10 zł/m² (obręb Chodaków, wyrobisko cegielni w Plecewicach) do 400 zł/m² (obręb Centrum, ul. Wojska Polskiego i ul. Hanki Sawickiej). Stosownie do art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce

⁶ Zarządzenia Starosty Powiatu Sochaczewskiego Nr 20/2010 z dnia 6 lipca 2010 r.

⁷ Zarządzenia Starosty Powiatu Sochaczewskiego Nr 8/2012 z dnia 22 marca 2012 r.

nieruchomościami⁸ wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej podlega aktualizacji nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie. W ocenie NIK znaczna różnica cen gruntów wskazuje na konieczność dokonania aktualizacji opłat pozostałych 47 działek.

5. W 2011 r. Starostwo Powiatowe i jego jednostki organizacyjne (Zarząd Dróg Powiatowych, Powiatowy Zespół Edukacji, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie) realizowały dziesięć projektów o łącznej wartości 26 350,8 tys. zł finansowanych z udziałem środków europejskich, w tym: dwa projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego – 11 097,8 tys. zł oraz osiem projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – 15 263,0 tys. zł.

NIK pozytywnie ocenia realizację projektu współfinansowanego dotacją z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, realizowanego przez Starostwo Powiatowe o wartości ogółem 7 273,1 tys. zł, pn. „Adaptacja i rozbudowa Domu Pomocy Społecznej w Młodzieszynie”. Analiza dokumentacji dotyczącej realizacji projektu wykazała, że wydatki poniesione w 2011 roku na jego wykonanie w kwocie ogółem 3 260,8 tys. zł w tym: z EFRR – 2 098,9 tys. zł, były zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym, zrealizowano je na cele określone umową i spełniały warunki kwalifikowalności. Wniosek o płatność końcową, w wysokości 2 096,8 tys. zł został złożony do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Projektów Unijnych w dniu 21 października 2011 r. (do czasu zakończenia kontroli NIK wniosek nie został oceniony przez MJWPU).

6. Badanie 4 postępowań o udzielenie w 2011 r. zamówień publicznych, w tym 2 udzielone przez Powiatowy Zarząd Dróg w Sochaczewie, o łącznej wartości 2 390,5 tys. zł, z tego 1 040,4 tys. zł z dotacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 956,5 tys. zł dotacji z budżetu państwa wykazała, że przy wyborze wykonawców przestrzegano zasad określonych przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁹ a otrzymane środki zostały wykorzystane zgodnie z umowami.

NIK wskazuje jednak na zwłokę z jaką po zawarciu 22 lutego 2011 r. umów zamieszczono ogłoszenia o udzieleniu tych zamówień w Biuletynie Zamówień Publicznych (2 czerwiec 2011), co stanowiło naruszenie art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

7. W 2011 r. nie uiszczono opłaty abonamentowej za 3 odbiorniki radiofoniczne (na ogółem 12 używanych), co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych¹⁰. Wpłatę z tego tytułu wniesiono dopiero w trakcie kontroli NIK, w marcu 2012 r., w kwocie 210,54 zł (wraz z odsetkami

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Planowanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w kwotach zgodnych z informacjami Wojewody Mazowieckiego.
2. Analizowanie wartości nieruchomości Skarbu Państwa i aktualizowanie opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej.

⁸ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

¹⁰ Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

3. Sporządzanie sprawozdań jednostkowych Rb-27ZZ zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Przestrzeganie obowiązku naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności, nie później niż na koniec każdego kwartału, zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
5. Niezwłoczne zamieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o udzielonych zamówieniach.
6. Terminowe dokonywanie opłat abonamentowych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, zwraca się do Pana Starosty o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.